

ROLI I EFICENCËS KOMERCIALE NË PERFORMANCËN E KOMPANIVETË UJËSJELLËSIT

**KRAHASIM MIDIS MODELIT PUBLIK DHE PARTNERITETEVE PUBLIK-
PRIVAT (PPP)**

MSC. JONILA KUMNOVA

MENAXHER KOMERCIAL DHE SHËRBIMIT ME KONSUMATOR

K.R.U “GJAKOVA” SH.A – KOSOVË

ABSTRAKTI

- Analiza e rolit të efencës komerciale në suksesin e ujësjellësve.
- Krahasimi midis modeleve publike dhe PPP.
- Qëllimi: identifikimi i praktikave më të mira për qëndrueshmëri dhe rritje të performancës.

QËLLIMI DHE OBJEKTIVAT

- Analizimi i ndikimit të menaxhimit komercial në performancë.
- Krahasimi i modeleve organizative publik vs PPP.
- Ofrimi i rekomandimeve për sektorin e ujësjellësve në Ballkan.

METODOLOGJIA

- Analizë e literaturës ndërkombëtare (Banka Botërore, OECD, BERZH).
- Krahasim praktikash komerciale dhe indikatorëve KPI.
- Studim i rasteve konkrete (Kosovë, Kroaci, Bosnje, Francë).
- Qasje krahasuese dhe analitike.

EFICENCA KOMERCIALE

- Përfshin faturimin, arkëtimin dhe menaxhimin e konsumatorëve.
- Ndikon direkt në qëndrueshmërinë financiare.
- Tregues kryesorë: norma e faturimit, norma e arkëtimit, humbjet teknike e komerciale, cilësia e shërbimit.

MODELI PUBLIK

- Pronësi dhe kontroll shtetëror.
- Fokus në interesin publik dhe tarifat sociale.
- Sfida: burokracia, mungesa e fleksibilitetit, investime të kufizuara.
- Shembull: KRU “Gjakova” si model reformash të brendshme.

MODELI PPP

- Bashkëpunim midis sektorit publik dhe privat.
- Investime private dhe menaxhim profesional.
- Avantazhet: teknologji moderne dhe efikasitet operativ.
- Rreziqet: rritje e tarifave dhe transparencë e kufizuar.

RASTET NDËRKOMBËTARE

- SUEZ – Platforma Aquadvanced®, humbje <15%, transparencë dhe efikasitet.
- VEOLIA – Qendra Hubgrade®, reduktim humbjesh në 15–20%.

RASTET RAJONALE

- Kroacia dhe Bosnja: PPP pjesëshëm të aplikuara, rezultate pozitive por sfida në transparencë.
- Greqia & Rumania: Modele të përziera me pronësi publike dhe kapital privat.

RASTI I KOSOVËS – KRU “GJAKOVA”

- Digjitalizim i faturimit dhe arkëtimit elektronik.
- Monitorim i rrjetit dhe luftë kundër lidhjeve ilegale.
- Rritje e arkëtimit dhe ulje e humbjeve.
- Shembull i suksesit publik pa PPP.

DISKUTIMI DHE REZULTATET

- Suksesi varet më shumë nga menaxhimi sesa pronësia.
- Teknologjia digjitale është faktor kyç për performancë.
- PPP efektive vetëm me mbikëqyrje publike të fortë.
- KRU “Gjakova” tregon rezultate të qëndrueshme.

PËRFUNDIME

- Modelet publike dhe PPP mund të jenë efektive në kushte të ndryshme.
- Qeverisja, transparenca dhe digjitalizimi janë faktorët përcaktues.
- Modelet hibride ofrojnë balancën optimale për Ballkanin.

REKOMANDIME

- Forcimi i menaxhimit komercial.
- Digjitalizim i plotë i faturimit dhe rrjetit.
- PPP vetëm me kushte të qarta dhe mbrojtje të konsumatorëve.
- Publikim i raporteve të performancës dhe trajnime të stafit.

FALEMINDERIT!

PYTJE DHE KOMENTE?

